

Gminne Obchody Święta Niepodległości

11 listopada 2023 odbyły się oficjalne obchody Święta Niepodległości w Gminie Białowieża. Uroczystości tradycyjnie rozpoczęły się Mszą Świętą w intencji Ojczyzny w Kościele pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Po mszy obchody przeniosły się do Parku Dyrekcyjnego, gdzie przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego złożono hołd walczącym o niepodległość Polski. Spotkanie rozpoczęło się odśpiewaniem przez wszystkich zebranych "Mazurka Dąbrowskiego", po czym okoliczne wystąpienie, w zastępstwie Wójta Gminy, wygłosił Mateusz Gutowski - radny powiatu hajnowskiego.

Więcej przeczytają Państwo na stronach 7-8.

W numerze:

Od redakcji s. 2
Wójt Informuje s. 2
Co słysać w powiecie s. 3
Ślubowanie klas pierwszych
Technikum Leśnego s. 3-4
Zaproszenie na koncert po-
ezji śpiewanej s. 4
Dwór Augusta III Sasa w Bia-
łowieży s. 5-6
Gminne Obchody Święta
Niepodległości s. 7-8
Zaproszenie na Mikołajkową
Zabawę Profilaktyczną s. 8
Zaproszenie na Warsztaty
Plastyczne s. 8
Informacje Białowieskiego
Ośrodka Kultury s. 8-11
Książka wspomnieniowa
dr. Zbigniewa Krasińskie-
go s. 11
Zaproszenie na pokaz fil-
mu s. 12
Zaproszenie do udziału
w zajęciach karat s. 12

Ważne telefony:

Urząd Gminy 85 681 24 87
Białowieski Ośrodek Kultury
85 681 24 60
Biblioteka 85 681 23 95
Nadleśnictwo Białowieża
85 681 24 05
Muzeum Przyrodniczo-Leśne
BPN 85 681 22 75
Ośrodek Zdrowia 85 667 24
68
Policja 85 670 41 15
Straż Graniczna
85 685 46 20
Zespół Szkolno Przedszkol-
ny 85 681 23 97
Technikum Leśne w Biało-
wieży 85 681 24 04
Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej 85 681 26 97
Przedszkole 85 681 23 97
w. 61
Stomatolog 604874917

Drodzy Czytelnicy,

Szczególnie zachęcam Państwa do zapoznania się z ofertą wydarzeń organizowanych w najbliższym czasie przez Białowieski Ośrodek Kultury oraz Gminną Bibliotekę Publiczną im. Igora Newerlego. Jest naprawdę bogata i warto z niej, w miarę posiadanego wolnego czasu, skorzystać.

Oczywiście miłośnicy historii naszego regionu, jak w każdym numerze Głosu Białowieży, znajdą artykuł niezastąpionej profesor Bogumiły Jędrzejewskiej, który oczywiście serdecznie polecam Państwa uwadze.

Z poważaniem

Mateusz Damian Gutowski

Redaktor naczelny "Głosu Białowieży"

Drodzy Mieszkańcy,

Uprzejmie informuję, że w dniu 6 listopada 2023 r. rozpoczęły się konsultacje społeczne projektu Planu zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa Białowieża Forest (część polska). To dokument, który jest ważny zarówno dla naszej miejscowości, ale także sąsiadujących z nami gmin i całego powiatu hajnowskiego. Dlatego niezwykle istotnym jest, abyśmy w tych konsultacjach wzięli udział. Serdecznie Państwa proszę o zaangażowanie i zgłaszanie swoich uwag oraz wątpliwości. Każda opinia ma ogromne znaczenie. To w jakiej formie powyższy Plan zostanie przyjęty, będzie miało ogromne, a można wręcz powiedzieć kluczowe znaczenie dla przyszłości nie tylko naszej, ale także naszych dzieci i wnuków. Zdecyduje o tym, czy Białowieża dalej będzie mogła się rozwijać i być miejscem przyjaznym dla lokalnej społeczności. Każdy ma prawo składania uwag i wniosków do projektu do dnia 3 grudnia. Szczegóły można znaleźć pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/klimat/informacja-o-rozpoczeciu-konsultacji-publicznych-dotyczacych-projektu-planu-zarzadzania-dla-obiektu-swiatowego-dziedzictwa-bialowieza-forest-czesc-polska>.

W ostatnich tygodniach właśnie w sprawie Planu odbyłem szereg spotkań z samorządowcami z naszego powiatu, podczas których przedyskutowaliśmy nasze zastrzeżenia co do zapisów znajdujących się w tym dokumencie. Już niebawem wydamy wspólne stanowisko w tej sprawie. Nie możemy godzić się na to, aby to inni narzucali nam, jak mamy żyć w miejscu, w którym mieszkamy od wielu pokoleń, dlatego jeszcze raz apeluję, żebyśmy nie byli obojętni i wszyscy włączyli się w trwające właśnie konsultacje. Wierzę, że nasz głos, jako ludzi żyjących tu na co dzień, ma największe znaczenie.

Z wyrazami szacunku

Albert Waldemar Litwinowicz

Wójt Gminy Białowieża

Sprawy samorządowe

Co słyhać w powiecie?

Od 6 listopada Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozpoczęło konsultacje społeczne projektu Planu zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa Białowieża Forest (część polska). Serdecznie zachęcam do wzięcia w nich udziału.

Szczegóły można znaleźć pod adresem: <https://www.gov.pl/web/klimat/informacja-o-rozporzeczniu-konsultacji-publicznych-dotyczacych-projektu-planu-zarzadzania-dla-obiektu-swiatowego-dziedzictwa-bialowieza-forest-czesc-polska?fbclid=IwAR0dyewlsQAQBoBUyiYUWlyOudObNLXSQQalgovljeZTKih63Uo3Y2E1IQ>.

Osobiście zgłosiłem 4 uwagi do przedstawionych dokumentów:

Uwaga nr 1 (Strefowanie): Leśnictwo Stoczek znajdujące się na terenie Nadleśnictwo Białowieża, Lasy Państwowe powinno się znaleźć w strefie 4, czyli strefie ochrony czynnej bioróżnorodności i krajobrazu. Przez wiele lat było to tzw. "leśnictwo szkoleniowe", przeznaczone m.in. na praktyki dla uczniów Technikum Leśnego w Białowieży. Trudno więc powoływać się na jakieś szczególne walory przyrodnicze tego obszaru, skoro był on w ciągu wielu lat przekształcany, choćby podczas kursów pilarza dla uczniów białowieskiej leśnej szkoły. Osobiście brałem udział w tego typu zajęciach jako uczeń białowieskiej szkoły leśnej. Jest sprawą co najmniej dziwną, że obecnie zajęcia praktyczne uczniowie muszą odbywać na terenie Nadleśnictwo Bielsk Podlaski. Chciałbym jednak podkreślić, że zaproponowane korekty strefowania są i tak ogromnym postępem w porównaniu do stref

wyznaczonych w 2014 roku.

Uwaga nr 2 (Skład Komitetu Sterującego): W skład Komitetu Sterującego powinien wejść jeden przedstawiciel samorządu lokalnego wybrany przez wszystkie zainteresowane gminy z powiatu hajnowskiego oraz przedstawiciel samorządu Województwa Podlaskiego.

Uwaga nr 3 (Skład Rady Naukowo-Społecznej): W skład Rady powinni zostać włączeni przedstawiciele wszystkich samorządów, na które Obiekt Światowego Dziedzictwa oddziałuje. Obecnie przewiduje się, że reprezentowana w tym gremium będzie Gmina Białowieża, Gmina Hajnówka, Gmina Narewka oraz Powiat Hajnowski. Brak jest jednak np. przedstawicieli Gmina Dubicze Cerkiewne czy Narew, na które Obiekt oddziałuje, choćby poprzez obecność stref buforowych.

Uwaga nr 4 (Skład Rady Naukowo-Społecznej): Nie doprecyzowano kryteriów, którymi przy powoływaniu do Rady organizacji pozarządowych będzie kierował się Minister Klimatu i Środowiska oraz na ile tego typu organizacje o charakterze lokalnym będą reprezentatywne w odniesieniu do lokalnej społeczności.

Nie bądźmy bierni w tej sprawie. Ten Plan będzie miał ogromny wpływ na naszą przyszłość.

•
Mateusz Damian Gutowski
Radny Powiatu Hajnowskiego

Zachęcam wszystkich do kontaktu i zgłaszania spraw związanych z działalnością Starostwa Powiatowego Hajnówce pod numerem 507859617 lub email mateusz.gutowski1985@gmail.com. Jestem do Państwa dyspozycji.

Ślubowanie uczniów klas pierwszych Technikum Leśnego

Zgodnie z tradycją szkolną ślubowanie uczniów klas pierwszych na sztandar szkolny jest połączone z obchodami Narodowego Święta Niepodległości. W tym roku to ważne wydarzenie w życiu szkoły odbyło się 9 listopada. Uczestniczyła w nim rekordowa liczba członków rodzin pierwszoklasistów.

Uroczystość prowadził kierownik internatu pan Wojciech Małachowski. Rozpoczęło ją odegranie sygnałów myśliwskich, wejście pocztów sztandarowych – ze sztandarem szkoły oraz zażytkowym sztandarem przedwojennej Państwowej Średniej Szkoły Rolniczo-Leśnej w Żyrowicach – a następnie odśpiewanie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Do ślubowania przystąpiło 31 uczniów klasy Ia i 32 uczniów klasy Ib. Na sztandar szkoły w obecności pani dyrektor Anny Kulbackiej oraz wychowawczyń klas Małgorzaty

Chaniło-Leszczyńskiej i Ewy Stepaniuk ślubowali uczniowie, którzy uzyskali najwyższe wyniki z egzaminów kończących szkołę podstawową: Adam Iwańczuk, Julia Zdunek, Patrycja Kamińska, Remigiusz Kukuła i Patrycja Rudkiewicz.

W imieniu wszystkich pierwszoklasistów tekst ślubowania wygłosiła Julia Zdunek: „*Ja, uczeń Technikum Leśnego w Białowieży, wobec społeczności szkolnej uroczystie na sztandar ślubuję: zdobywać wytrwale wiedzę i umiejętności, przygotowując się do pracy dla dobra Ojczyzny; dbać o dobre imię szkoły, godnie ją reprezentować, być odpowiedzialnym za jej wyniki; darzyć szacunkiem nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły, a swym zachowaniem nie zawieść pokładanego we mnie zaufania; dbać o dobre imię leśnika, być dumnym z nosze-*

nia munduru; przestrzegać zasad współżycia koleżeńskiego i społecznego, zawsze okazywać pomoc.”

Dyrektor szkoły podkreśliła wagę ślubowania i przyjęcia uczniów do społeczności Technikum Leśnego, które wypuściło już około 6000 absolwentów. Podziękowała rodzicom za zaufanie i podkreśliła kontynuowanie tradycji rodzinnych.

Po ślubowaniu, z okazji 105. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, odbyła się akademie „*Polskie drogi do Niepodległej*”, którą przygotowała i wyreżyserowała pani Joanna Romaniuk, nauczycielka języka polskiego. Uczniowie przypomnieli zebranym, jak wyglądała droga Polaków do niepodległości, wplatając w opowieść wiersze, piosenki patriotyczne i krótkie filmy. Oprawę muzyczną zapewnił występ chóru szkolnego oraz solistów przygotowany przez pana Adama Masajło i Natalię Nikitiuk z kl. IVb. Scenografię stanowiły piękne białe-czerwone kityliony i róże.

Po akademii rodzice uczniów klas pierwszych zaprosili wszystkich zebranych na przygotowany przez siebie słodki poczęstunek do pięknie udekorowanych na tę uroczystość sal internatu.

•
Anna Kulbacka

Białowiecki Ośrodek Kultury
zaprasza na
AUTORSKI KONCERT POEZJI ŚPIEWANEJ
w wykonaniu
MARKA JAROSZA
1 grudnia 2023 (piątek)
godz. 18.00
Sala widowiskowa BOK, ul. Sportowa 1 w Białowieży
WSTĘP WOLNY

Dwór Augusta III Sasa w Białowieży

August III Sas, król Polski i wielki książę litewski przybywał do łowy żubrowe do Puszczy Białowieskiej dwukrotnie, w latach 1744 i 1752. Dwór w Białowieży, w którym zatrzymał się król, królowa Maria Józefa i wielki orszak gości musiał więc być zbudowany przed 1744 rokiem. Jak wyglądał białowieski dwór Augusta III Sasa?

Mapa Puszczy Białowieskiej z 1744 r., sporządzona przez królewskiego kartografa Mathiasa Deutscha, nie daje odpowiedzi na to pytanie. W miejscu dworu ma jedynie standardowy symbol topograficzny, nie pokazujący jego rzeczywistej postaci (Ryc. 1). Z zapisu Juliusza Brinckena w książce o Puszczy Białowieskiej wydanej w 1826 r. wynika, że dwór nie był wielki. Opisując łowy Augusta III Sasa w 1752 r., Brincken zanotował: *"osiemdziesięcioletni leśnik, który uczestniczył w tym polowaniu, mając zaledwie 10 lat"* wspominał, że *"otoczenie królewskie było tak liczne, że w wiosce Białowieża zabrakło miejsc na noclegi"*. Warto zaznaczyć, że nie istniały jeszcze wówczas wsie Stoczek, Zastawa, Podolany, Krzysztofowo, ani też osada Strzelce.

Ryc. 1. Symbolicznie zaznaczony dwór Augusta III Sasa w Białowieży nad rzeką Narewką – fragment mapy Puszczy Białowieskiej z 1744 r. wykreślonej przez Mathiasa Deutscha. Góra mapy to wschód, a dół – kierunek zachodni.

Krótki opis białowieskiego dworu Augusta III Sa-

sa zachował się w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym we Lwowie (Ukraina). Dokument ten, zatytułowany *"Opisanie zabudowań dwornych folwarku JKMcI Białowieży"*, sporządzony w 1780 r., jest częścią *"Inwentarza Dóbr Stołowych Ekonomii Brzeskiej"*. Został napisany 28 lat po ostatnim polowaniu Augusta III, ale przed przebudową białowieskiego dworu, dokonaną w 1784 r.

"In medietullae (łac. w sercu) Puszczy Białowieskiej – głosi zapis – jadąc mimo karczmę skarbową przez rzekę za most", wjeżdżało się na "dziedziniec w cyrkumferencyi (łac. po obwodzie) zabudowań dwornych nieregularnie ogrodzony, z dwoma bramami". Wokół ogrodzenia położone były podwórza i ogrody *"częścią dylami, częścią parkanem swojszowym opatrzone"*.

Na środku dziedzińca widniał *"na wyniosłej górze Pałac drewniany frontem ku południowi stojący, tarciami heblowanymi wkoło obity, [...] swojszem oparkaniony"*. Nie udało mi się odnaleźć znaczenia słowa "swojsz". Dach miał stare pokrycie z gontów. Do dworu prowadziło dwoje drzwi, umieszczonych dość nietypowo: w rogach budowli, *"jedne po prawej ręce, drugie po lewej, na zawiasach, z klamkami, antabkami, zaszczipkami i skoblami żelaznymi"*. Budynek miał ok. 20 m długości i 10 m szerokości (11 x 5 sążni).

Wewnątrz było 8 pomieszczeń: sala czyli salon, cztery pokoje, garderoba, spiżarnia i sień. Łączyło je 10 drzwi, *"w których zamek wewnętrzny francuski jeden, klamek francuskich dwie, prostych 5, antabek 4, zasuwek wewnętrznych 2, skobli wiszących do zamków 8"*. Antabki (tam, gdzie nie było klamek) to były metalowe uchwyty przymocowane obydwoma końcami do drzwi, służące do ich przyciągania do futryny. Podłogi z desek sosnowych heblowanych były w dobrym stanie. Ogrzewanie zapewniały trzy piece kaflowe (jeden z białych kafli, dwa z zielonych) i pięć kominków kapiastych. Kominki kapiaste umieszczane były w rogu pokoju, a kominki szafiaste – wbudowywane w ścianę. Dwór miał aż 17 okien *"w drzewo oprawnych, z należyłym okuciem, na dwoje otwieranych, z okiennicami okutymi"*. Pokoje były więc jasne, a umieszczenie dworu na wzniesieniu zapewniało piękne widoki z okien.

Z tyłu za dworem znajdowały się dwa drewniane budynki kuchenne. Ten bliższy *"z da-*

chem dranicznym nowym" (dranice, którymi pokrywano budynki, były deskami łupanymi z drewna iglastego), *"w ścianach dobry, z spiżarnią"*. Miał komin wyprowadzony nad dach, trzy dobre okienka, a pomieszczenie kuchenne i spiżarnia były wkoło obudowane policami, czyli szerokimi półkami. Obok tej kuchni znajdowała się stara, zbudowana z dylów (belek drewnianych) piwnica kryta słomą. Druga kuchnia, położona dalej za dworem, zbudowana *"z dylów łupanych przez połowę, dranicami pokryta, a przez połowę bez pokrycia"*, była już w marnym stanie.

Do jednego z narożników dworu prowadził tranzet – zabudowane przejście z dwójgiem drzwi. Być może łączył on kuchnię z dworem i pozwalał na bezpieczne przynoszenie potraw. Dokument podaje jednak, że był on zabudowany *"z de nowa"*, a więc nie pochodził zapewne z czasów saskich. W 1780 r. na stoku wzgórza nad rzeką stały jeszcze trzy niewielkie oficyny mieszkalne. Tylko jedna z nich – mała, z sionką, jedną izbą, spiżarką i kuchenką – była określona jako stara.

Dalej – nad rzeką i na wschód (w kierunku dzisiejszej ulicy Stoczek) położone było gospodarstwo folwarku, łącznie 24 budynki i obiekty. Nie wiadomo jednak, ile z nich pochodziło sprzed 1763 r., a więc z czasów Augusta III Sasa. Z całą pewnością można wskazać jedynie niewielki młyn nad Narewką (znany już z 1683 r., por. Głos Białowieży 6/2020) i sadzawkę w pobliżu rzeki. O kopaniu stawu przy nowym dworze białowiejskim wspominał dokument z 1597 r. Opisana w 1780 r. *"sadzawka"* miała powierzchnię ok. 1550 m² (78 x 20 metrów) i była ogrodzona parkanem z bramą. Zapewne już wcześniej istniała przy dworze saskim wspomniana w 1780 r. sieć do przechowywania sieci łowieckich i studnia ocembrowana dylami, z żurawiem i słupem, oraz stajnie, wozownia, obora i chlewy dla zwierząt hodowlanych.

Opis dworu ukazuje budowlę dużą, ale bardzo prostą, bez reprezentacyjnego, centralnie umieszczonego wejścia, jedynie z dwójgiem drzwi blisko skrajów frontowej elewacji i dużą liczbą jednakowych okien. Nie był to obiekt rezydencjonalny, ani tym bardziej *"pałac"*, jak go tytułuje autor cytowanego dokumentu. Styl dworu jest typowym przykładem XVIII-wiecznej architektury zajazdów dla podróżnych w Wielkim Księstwie Litewskim. Bo też taka była jego funkcja: stacji dla podróżującego po kraju monarchy. Sa-

ski dwór w Białowieży od licznych zajazdów w ówczesnych miastach i miasteczkach Wielkiego Księstwa Litewskiego odróżniały obszerne pokoje przeznaczone dla królewskiej rodziny (w tym duży salon), większe (bo zawsze podwójne) okna oraz kuchnie umieszczone nie wewnątrz, a w oddzielnych budynkach za dworem.

Przed rokiem 1784 dwór saski w Białowieży został przebudowany i powiększony o dwie oficyny gościnne na przyjazd Stanisława Augusta Poniatowskiego (Ryc. 2). Cała budowla została zniszczona podczas powstania listopadowego (1830-1831).

Ryc. 2. Fragment rysunku J. Sokołowskiego z 1821 r. przedstawiający zabudowania dawnego królewskiego dworu w Białowieży. Środkowy budynek to dwór Augusta III Sasa, wyremontowany i nieco przebudowany w 1784 r.

Na koniec warto wspomnieć, że jedyny w Polsce dwór podróżny Augusta III Sasa w stylu zajazdu, jaki przetrwał do czasów współczesnych, znajduje się w Kutnie. Jeszcze do niedawna był w kompletnej ruinie, gdy w 2019 roku władze miasta podjęły jego odbudowę i rekonstrukcję w duchu epoki. Otwarty w 2023 r. jako Muzeum Pałac Saski stanowi dziś wielką atrakcję Kutna.

•
Bogumiła Jędrzejewska

Dziękuję panom dr. Stanisławowi Zawadzkiemu, który odnalazł opisany dokument w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym we Lwowie i Dariuszowi Narušisowi ze Skansenu Budownictwa w Rumšiškės (Litwa) za konsultację w kwestii architektury XVIII-wiecznych zajazdów w Wielkim Księstwie Litewskim.

Gminne Obchody Święta Niepodległości

11 listopada 2023 odbyły się oficjalne obchody Święta Niepodległości w Gminie Białowieża.

Uroczystości tradycyjnie rozpoczęły się Mszą Świętą w intencji Ojczyzny w Kościele p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Po mszy przeniosły się do Parku Dyrekcyjnego, gdzie przy pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego złożono hołd walczącym o niepodległość Polski. Spotkanie rozpoczęło się odśpiewaniem przez wszystkich zebranych "Mazurka Dąbrowskiego", po czym okoliczne wystąpienie, w zastępstwie Wójta Gminy, wygłosił Mateusz Gutowski - radny powiatu hajnowskiego.

- Dziś, jak co roku. 11 listopada spotkaliśmy się pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego, aby wspólnie świętować Święto Niepodległości. Warto w tym dniu pamiętać o istotnych rzeczach. O niepodległość trzeba dbać. Nie jest ona dana raz na zawsze. Jeśli na co dzień jej nie pielęgnujemy, to później musimy o nią walczyć. Pokazuje to nie tylko nasza historia, ale także bieżące wydarzenia tuż za naszymi granicami, na Ukrainie, toczy się wojna. Na granicy polsko-białoruskiej zmagamy się z kryzysem inspirowanym przez reżimy z Mińska i Moskwy, a na horyzoncie nie widać, żeby miał się on szybko zakończyć.

Radny podkreślił również, że nasze państwo było silne, kiedy tworzyliśmy wspólnotę.

- Polska zawsze była silna, kiedy Polacy działali jako wspólnota. Józef Piłsudski, Roman Dmowski,

ski, Ignacy Daszyński, Wincenty Witos, Ignacy Paderewski, Wojciech Korfanty to ojcowie polskiej niepodległości w 1918 roku. To ludzie z różnych opcji politycznych, którzy i przed 1918 rokiem, i później toczyli między sobą spory, często zresztą bardzo brutalne. Ale w chwili próby umieli je odłożyć na bok i wspólnie działać na rzecz niezależnej Polski. Możemy się na co dzień pięknie różnić, dzięki temu zresztą świat jest piękny, że wszyscy nie jesteśmy tacy sami, ale są sprawy fundamentalne, w których nie ma miejsca na różnice. I o to powinniśmy apelować do polityków szczebla centralnego. Ale również sami, działając na rzecz naszej małej ojczyzny, pamiętajmy o tym. Możemy być dumni z naszej Ojczyzny i nigdy nie dajmy sobie wmówić, że jest inaczej. Że jesteśmy jakimś gorszym krajem niż nasi sąsiedzi. Polska to piękne i różnorodne państwo, jak na razie nie jest obciążone wieloma problemami, które dotyczą np. kraje Europy Zachodniej. A oczywistą rzeczą jest to, że nie ma kraju idealnego. To utopia. Warto więc pracować nad tym, co jest jeszcze do poprawienia.

Symboliczne wieńce złożyły delegacje: Gminy Białowieża, Białowieskiego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku na czele z dyrektorem Andrzejem Józefem Nowakiem, Technikum Leśnego w Białowieży, Placówki Straży Granicznej w Białowieży, Policji i Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce, Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Białowieży, Stacji Geobotanicznej Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży, Nadleśnictwa Białowieża, Białowieskiego Parku Narodowego, Instytutu Badawczego Leśnictwa w Białowieży, Domu Dziecka w Białowieży, Związku NSZZ Solidarność przy Białowieskim Parku Narodowym, Ochotniczej Straży Pożarnej

w Białowieży.

Poczty sztandarowe wystawili Technikum Leśne w Białowieży oraz Białowiecki Park Narodowy. Uroczystości zostały zakończone miłym akcentem, najmłodszy uczestnik spotkania wyrecytował wiersz o ojczyźnie. Następnie prowadzący Wojciech Małachowski zaprosił obecnych na bezpłatny pokaz filmu „LORET - Leśnik z charakterem” do Białowieckiego Ośrodka Kultury.

Film został wyemitowany dzięki uprzejmości Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku Andrzeja Józefa Nowaka, który w liście do uczestników pokazu napisał m.in.: „Życzę udanego pokazu i jednocześnie dziękuję, że w repertuarze kina znalazło się miejsce na film o pierwszym dyrektorzem na-

czelnym Lasów Państwowych Adamie Lorecie - osobie oddanej Ojczyźnie i twórcy struktury administracyjnej Lasów Państwowych”.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za obecność w tak ważnym dla Polski dniu.

Marek Zubrycki

Najważniejsze informacje z ...

Białowieckiego Ośrodka Kultury

21. Międzynarodowy Dzień Animacji

W tym roku mija 21 lat od ustanowienia przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego (Association Internationale du Film d'Animation – ASIFA) Międzynarodowego

Dnia Animacji. Idea tego globalnego święta zrodziła się na początku XXI wieku dla upamiętnienia pierwszego publicznego pokazu animacji Theatre Optique Emile'a Reynauda, który odbył się 28 października 1892 roku w Grevin Museum w Paryżu. Powszechnie uznaje się to wydarzenie

~ Głos Białowieży ~

za symboliczny początek historii animacji, a raczej nowożytnej historii animacji. Od 2002 roku MDA jest flagowym wydarzeniem organizowanym na całym świecie przez ASIFA, we współpracy z licznymi organizacjami i festiwalami, np. z Festiwałem O!PLA.

Początkowo narodowe programy przygotowywane były przez lokalnych przedstawicieli ASIFA. Od mniej więcej 2020 roku proces ten uległ zmianie i obecnie przypomina on format festiwalowy z call for entries, procesem selekcyjnym i w efekcie kuratorskimi programami przygotowywanymi przez lokalnych organizatorów MDA.

Program MDA POLSKA był prezentowany 27 października 2023 w białowieskim kinie, składał się z 17 filmów (01:55:50). Kuratorem programu MDA POLSKA jest Piotr Kardas (O!PLA).

**Pokazy filmów w reżyserii
Beaty Hyży-Czołpińskiej**

28 października 2023 rozpoczęliśmy cykl filmów w reżyserii Beaty Hyży-Czołpińskiej. W tegorocznych pokazach autorka na prezentacje zaprasza również głównych bohaterów. Jako pierwszy gościł w białowieskim kinie Tomasz Niechoda z małżonką, który od 40 lat mierzy największe drzewa Puszczy Białowieskiej. Prowadzi strony internetowe o swoich odkryciach, dzieli się swoim doświadczeniem z innymi. Ma opisanych i sfotografowanych ponad 3000 dębów i ponad 1000 drzew innych gatunków. 18 listopada 2023 miał miejsce kolejny pokaz filmu. Tym razem głównym bohaterem był Paweł Karpiuk, artysta malarz z Narewki, który z Puszczy Białowieskiej

czepie inspirację do swojej twórczości. Po każdym pokazie autorka filmów inicjowała dyskusję.

Gorąco zapraszam na ostatni film Pani Beaty w tym roku pt. "Las, który leczy" - 9 grudnia 2023, o godzinie 17.00, w kinie Żubr w Białowieży przy ulicy Sportowej 1, wstęp wolny.

Plener malarski

Białowieski Plener Malarski – Białowieża 2023 odbył się w dniach 22-30 października w Białowieży. Był objęty Patronatem Marszałka Województwa Podlaskiego dr Artura Kosickiego, został wsparty przez Urząd Gminy Białowieża, a współorganizatorami byli: Niezależna Galeria Sztuki MARCHAND, Białowieski Ośrodek Kultury, Podlaski Dom Aukcyjny, Hotel Białowieski. Wzięło w nim udział jedenastu artystów z całej Polski: Iwona Ostrowska - Warszawa, Alicja Szkił - Białystok, Bernarda Nikitorowicz - Białystok, Magdalena Malena Jankowska - Sopot, Barbara Gębczak - Warszawa, Marta Forc - Toruń, Krzysztof Koniczek - Białystok, Grzegorz Radziejewicz - Białystok, Marek Sapiółko - Hajnówka, Piotr Brzozowski - Białystok i Karena Broyan - Toruń. 28 października artyści dumnie pokazali swoje prace w Hotelu Białowieskim, w którym też przez ostatnie 8 dni intensywnie pracowali, tworząc ponad 25 oryginalnych, klimatycznych prac. Profesjoniści i początkujący, lokalni i goście z daleka, z różnymi stylami, historiami i na różnych etapach życia, rozłożyli sztalugi obok siebie

bie, by przez ten czas jednocześnie móc odpocząć i poświęcić się intensywnej pracy artystycznej w środowisku o nieskończonej energii twórczej. Nie był to jednak koniec podróży tych dzieł – wystawa poplenerowa przeniosła się chwilę później do Białowieskiego Ośrodka Kultury (29.10-25.11.2023), by następnie pojechać do Niezależnej Galerii Marchand w Białymstoku na wystawę poplenerową, by cieszyć oczy zarówno lokalnych mieszkańców regionu, jak i przyjezdnych.

Dzień Seniora w Białowieży

8 listopada 2023 odbyło się w Hotelu Białowieskim spotkanie w integracyjne seniorów z okazji Dnia Seniora. Już kolejny raz zawitali do nas członkowie kół seniora z powiatu hajnowskiego. Organizatorem wydarzenia była Przewodnicząca Irena Bajko wraz z białowieskim zarządem związku. Wśród zaproszonych gości obecni byli Wójt Gminy Białowieża Pan Albert Litwinowicz, Dyrektor Białowieskiego Ośrodka Kultury Pan Marek Zubrycki oraz właściciel Hotelu Białowieski Pan Marek Czarny. Przewodnicząca w dowód wdzięczności i pomocy we wszelkich działaniach związku wręczyła symboliczne podziękowania, natomiast Pan Wójt uhonorował Panią Irenę dyplomem za ciężką i wytrwałą pracę na rzecz Koła Seniora w Białowieży

NA BIELSKIM RYNKU, ale w Białowieży...

14 listopada 2023 na scenie Białowieskiego Ośrodka Kultury miała miejsce prezentacja programu teatralnego NA BIELSKIM RYNKU. Pełen humor oraz rozśpiewanych i roztańczonych ludzi spektakl przeniósł widzów na bielski rynek, jednakże 100 lat wcześniej. Prezentacja programu teatralnego NA BIELSKIM RYNKU w wykonaniu Chóru WASILOCZKI, Teatru Seniora RETRO, Wokalnego Klubu Seniora JARYNA i Zespołu Teatralnego ANTRAKT odbyła się w ramach realizacji Projektu "Na bielskim rynku - kultura daleka, a jednak bliska" współfinansowanego ze środków

Województwa Podlaskiego realizowanego przez Stowarzyszenie Sympatyków Chóru Pieśni i Tańca WASILOCZKI z Bielska Podlaskiego.

Wieczorek białoruski

14 listopada 2023 zorganizowano drugie w tym roku spotkanie z cyklu "Wieczorek białoruski". Tym razem w spotkaniu udział wzięła starsza grupa zespołu SUSICZKI, działającego przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Białowieży pod kierunkiem Angeliny Masalskiej, oraz zaproszony gość, czyli zespół WASILOCZKI z Bielskiego Domu Kultury. Grupa WASILOCZKI to jeden z najstarszych zespołów działających na Podlasiu. W 2024 roku będzie obchodzić jubileusz 60-lecia. Chórzyści zaprezentowali oczywiście białoruski repertuar. Po części oficjalnej, tradycyjnie wszyscy uczestnicy spotkania udali się na poczęstunek. Spotkania z cyklu "Wieczorki białoruskie" sfinansowano z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projektanci etno-mody z Białowieży

18 listopada 2023 BOK w partnerstwie z ZS-P zorganizował wyjazd studyjny do Galerii im. Tamary Sołowiecz w Narewce. Uczestnikami wyjazdu byli członkowie zespołu SUSICZKI. Uczniowie zwiedzili wystawy stałe oraz poznali

tajniki projektowania białoruskich koszul w ramach warsztatów ETNO-MODA. Dwie najważniejsze zasady to symetria i powtarzalność. Każdy uczestnik zaprojektował swoją małą ko-

szulę oraz powstało kilka większych. Po warsztatach uczestnicy udali się do DWORU BARTNIKA w Narewce, gdzie zwiedzili muzeum pszczelarstwa i wystawę. Serdecznie dziękujemy Pani Katarzynie Bielawskiej z Galerii im. Tamary Sołonieвич oraz Panu Eugeniuszowi Sapiółko z Dworu Bartnika za bardzo ciekawe przedstawienie tematów. Wyjazd zorganizowany w ramach realizacji zadania „Suniczki - dziecięco-młodzieżowy zespół białoruskiej mniejszości narodowej” z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Marek Zubrycki

"Życie obok żubrów"

Książka wspomnieniowa dr. Zbigniewa Krasińskiego

Dnia 17 października br. w Białowskim Parku Narodowym odbyła się promocja ostatniej książki śp. dr. Zbigniewa Andrzeja Krasińskiego pt. „Życie obok żubrów”. Organizatorami spotkania byli BPN oraz wydawca książki

Jarosław Chyra, właściciel wydawnictwa Chyra.pl. Organizatorzy dołożyli wszelkich starań, aby powiadomić o spotkaniu wszystkie osoby, z którymi Autor książki współpracował, także emerytowanych strażników z Ośrodka Hodowli Żubrów oraz ich najbliższych.

Pan dr Zbigniew Krasiński przez większość osób, które go znały, nazywany Panem Zbyszkiem lub po prostu Zbyszkiem, był niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie żubrów oraz osobą o wielkim sercu i życzliwości nie tylko do swoich garbatych podopiecznych, ale i do ludzi. Nic więc dziwnego, że promocja jego książki wzbudziła wielkie zainteresowanie.

Spotkanie złożone było z trzech części. Najpierw pani prof. Małgorzata Krasińska, żona Autora, w niezwykle ciekawej prezentacji przedstawiła sylwetkę Pana Zbyszka, kolejne jego losy oraz pracy w Białowieży z największymi ssakami

Europy. Następnie zaprezentowane zostały nagrania wideo emerytowanego leśniczego BPN pana Aleksandra Waszkiewicza, dokumentujące pracę terenową przy żubrach. Część widzów mogła ze łąz w oku obejrzyć siebie lub znajome osoby w znacznie młodszej wersji... Na koniec pan dr hab. Michał Krzysiak, dyrektor BPN, wygłosił wykład o wkładzie lekarzy weterynarii w restrykcję żubra.

Po prezentacjach nastąpił moment, kiedy można było zakupić książkę „Życie obok żubrów”. Długa kolejka chętnych najlepiej wskazywała na zapotrzebowanie na taką publikację. Książkę można nadal zakupić w atelier Barbary Bańki – przez Internet (<https://barbarabanka.com/pl/atelier/> w zakładce: sklep/wydruki i sztuka użytkowa) lub na miejscu (ul. Stoczek 148, w soboty w godz. 14-18).

Tekst: Katarzyna Daleszczyk
Zdjęcia: Dariusz Buraczyński
Białowski Park Narodowy

BIĄŁOWIESKI OŚRODEK KULTURY

zaprasza na pokaz filmu

w reż. Beaty Hyży-Czołpińskiej

ŁAS KTÓRY LECZY

9 grudnia 2023 (sobota)

godz. 17.00

Bohaterem filmu jest dr n.med. Katarzyna Simonienko, psychiatra, której drugą pasją są tajemnice świata przyrody. Jest przewodniczką terapii lasem, wiceprezeską Polskiego Towarzystwa Kąpień Leśnych i przewodniczką Białowieskiego Parku Narodowego.

sala kinowa BOK
ul. Sportowa 1 Białowieża
!!!WSTĘP WOLNY!!!

WORLD OSHUKAI FEDERATION AKADEMIA OKINAWSKICH SZTUK WALKI "TSURU"

ZAJĘCIA
KARATE

UCZYMY NAJSTARSZEGO OKINAWSKIEGO KARATE I KOBUDO.
ZAPRASZAMY DZIECI, MŁODZIEŻ ORAZ DOROSŁYCH. Z NAMI NAUCZYSZ
SIĘ BRONIC, ZADBASZ O KONDYCJĘ I AKTYWNIWIE SPĘDZISZ CZAS.

INFORMACJE POD NR TELEFONU:
662 069 276

tsuru_karate_kobudo

Akademia Okinawskich Sztuk Walki "Tsuru"

email: akademiatsuru@gmail.com

Zapraszamy dzieci, młodzież i dorosłych na zajęcia Karate.

Pierwszy trening i spotkanie organizacyjne -
sala kinowa Białowieskiego Ośrodka Kultury, 5 grudnia 2023 o godz. 17:00

Akademia Okinawskich Sztuk Walki „Tsuru” zaprasza na: ZAJĘCIA OKINAWSKIEGO KARATE

Treningi odbywać się będą w Białowieskim Ośrodku Kultury. Pierwsze, bezpłatne zajęcia organizacyjne odbędą się 5 grudnia (wtorek) o godz. 17.00. Dołączyć można w każdym momencie, niezależnie od wieku i sprawności. Wystarczą chęci.

Okinawskie karate to wyjątkowa i ciekawa forma aktywności ruchowej. Ćwiczą je dzieci, dorośli oraz osoby w podeszłym wieku. Karate z Okinawy rozwija nie tylko ciało, ale także dzięki kształtowaniu wytrwałości, systematyczności, dbałości o zdrowie i kondycję pozwala cieszyć się sprawnością ruchową i intelektualną przez długie lata. Nie jest to typowy sport. W okinawskich sztukach walki niezwykle ważne jest indywidualne podejście do każdego ćwiczącego. To sztuka samoobrony, ale też samokontroli, oddychania i przede wszystkim unikania zagrożenia.

Chcesz aktywnie i ciekawie spędzić czas? Zapraszamy! Więcej informacji na fanpage FB, pod nr telefonu 662069276 lub adresem mailowym akademiatsuru@gmail.com.

GŁOS BIAŁOWIEŻY - GAZETA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wydawca: Białowiecki Ośrodek Kultury
ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża, tel.: 85 68 12 460
Redaktor naczelny: Mateusz Damian Gutowski
Druk: Białowiecki Ośrodek Kultury
Korekta: Gminna Biblioteka Publiczna
Numer zamknięto: 25.11.2023 r.
E-mail: bok@ug.bialowieza.pl
Strona internetowa: www.gmina.bialowieza.pl
Nakład: 350 egzemplarzy

